

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (hierna "Statbel");

Gelet op verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de GDPR").

Gelet op Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "Statistiekwet");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "de wet van 30 juli 2018");

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de wet van 5 september 2018");

Gelet op de aanvraag van het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven (hierna "KUL-CeSO") ontvangen op 20 februari 2024;

Neemt de volgende beslissing, op 26 februari 2024,

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De KU Leuven vervult een drievoudige opdracht van algemeen belang op het gebied van hoger onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening. Het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) is een netwerk van onderzoekers dat sociale verandering bestudeert vanuit een sociologisch perspectief en maakt deel uit van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de KU Leuven.
2. KUL-CeSO wil de budgettaire en verdelingsimpact inschatten van een aantal beleidsalternatieven van Vlaamse beleidsmaatregelen. De focus ligt op enkele maatregelen binnen het gezinsbeleid en het woonbeleid die zelf een inkomenstoets hanteren: het Groeipakket, de kinderopvang met inkomenstarief, de studietoelagen, de sociale huur, de huurpremie en de huursubsidie.
3. Om het onderzoek te kunnen uitvoeren vraagt KUL-CeSO gekoppelde gepseudonimiseerde gegevens op over de Vlaamse bevolking waarover Statbel beschikt:
 - DEMOBEL: stockbestand 01/01/2020, 01/01/2021, 01/01/2023, 01/01/2025 en 01/01/2027: provincie, geslacht, geboortedatum (jaar en ook maand indien jonger dan 25 jaar), geboorteland (in categorieën), huidige nationaliteit (in categorieën), eerste nationaliteit (in categorieën), herkomstorigine (in 5 categorieën), burgerlijke staat, verwantschap met andere gezinsleden, huishoudtype en het register waar de persoon in is opgenomen;
 - IPCAL: inkomensjaar 2019, 2020, 2022, 2024 en 2026. Informatie uit de volgende rubrieken: handicap, gezinslasten, belastbare inkomsten, huwelijksquotiënt, belastingvermindering voor kinderopvang, belastingvrije sommen, belastingcomponenten, belasting kredieten (afgerond op 50 euro);
 - Niet-belastbare inkomsten afgerond op 50 euro;
 - Geëquivaliseerd netto beschikbaar inkomen geconstrueerd door Statbel afgerond op 50 euro;
 - Census 01/01/2020, 01/01/2021, 01/01/2023, 01/01/2025 en 01/01/2027 met informatie over de woning (oppervlakte, aantal kamers, aantal bewoners en type eigendom), werk (de arbeidsmarktsituatie, het beroepsstatuut en het werkregime), de onderwijsstatus en het hoogst behaald diploma.
4. Om het risico op indirecte identificatie te beperken:
 - a. De woonplaats mag enkel weergegeven worden op het niveau van de provincie en niet de gemeente of de statistische sector;
 - b. De gegevens worden na koppeling door Statbel gepseudonimiseerd via een project specifieke pseudo-ID;
 - c. Bedragen mogen enkel weergegeven worden afgerond op 50 euro of in decielen.
5. De gevraagde bewaarduur loopt tot 31/12/2034.

II. BEVOEGDHEID EN TOELAATBAARHEID

6. Het betreft gepseudonimiseerde persoonsgegevens.
7. Statbel is door artikel 15 van de Statistiekwet gemachtigd om gepseudonimiseerde gegevens ter beschikking te stellen voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.
8. Statbel heeft de gegevens zelf ingezameld via enquêtes en is eigenaar van de gegevens.
9. Statbel is door artikelen 24bis en 24quater van de Statistiekwet gemachtigd om administratieve gegevens waaronder het Rijksregister te gebruiken voor het opmaken en verspreiden van statistieken.
10. Voor IPCAL-data beschikt Statbel over een machtiging (Beraadslaging FO nr 04/2010 van 25 maart 2010 door het Sectoraal comité voor de Federale Overheid) om de gegevens te gebruiken voor bepaalde statistische doeleinden.
11. Statbel heeft een machtiging om RSZ-gegevens te gebruiken voor statistische doeleinden (Beraadslaging nr. 19/204 van 5 november 2019, gewijzigd op 22 december 2020 en 3 mei 2022, met betrekking tot de mededeling van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de kruispuntbank van de sociale zekerheid en de actoren van de sociale sector aan het Belgisch statistiekbureau Statbel). Er is op 4 mei 2020 tussen de KSZ en Statbel een overeenkomst afgesloten voor de verdere mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens en anonieme gegevens.
12. Voor het opmaken van de Census, bevolkings- en gezinsstatistieken maakt Statbel gebruik van verschillende administratieve bronnen. Deze administratieve gegevens worden door Statbel zodanig statistisch bewerkt, dat het eindproduct zodanig verschilt van de bron dat het als eigenaar beschouwd mag worden.
13. Er dient een vertrouwelijkheidscontract afgesloten te worden met de aanvrager.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

14. De aanvrager is een bestemming opgenomen in de Statistiekwet, zoals bedoeld bij artikel 15, eerste alinea, 4°.
15. De aanvrager voldoet aan de criteria zoals bepaald in artikel 4 van Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.
16. De aanvrager staat op de lijst van door Eurostat erkende onderzoeksinstituten.

17. Na analyse van het ingediende aanvraagdossier van het onderzoeksproject en rekening houdend met het vorige punt, wordt de aanvrager door Statbel erkend als onderzoeksinstelling.
18. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden om de gevraagde gegevens te ontvangen.

b. Finaliteit en transparantie

19. Het gaat om een verwerking van gegevens in het kader van het algemeen belang.
20. De data zullen enkel gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. Op geen enkele manier zal het resultaat administratieve individuele gevolgen hebben.
21. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de voorwaarden bepaald in de Statistiekwet.
22. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de finaliteit die gecommuniceerd is naar de leveranciers van de administratieve data.

c. Evenredigheid

23. De data-aanvraag bevat een duidelijke motivering waarom de gevraagde variabelen nodig zijn voor het onderzoek.
24. Het is niet haalbaar om de analyses louter uit te voeren op basis van geaggregeerde gegevens.
25. De gevraagde bewaartijd loopt tot 31/12/2034 en is billijk voor dergelijk onderzoek. Na afloop van deze termijn zullen de meegeedeerde gepseudonimiseerde persoonsgegevens vernietigd moeten worden.
26. De resultaten van de studie mogen in geen geval gepseudonimiseerde persoonsgegevens bevatten, noch gegevens die de heridentificatie van de betrokken personen mogelijk maken. De resultaten van de studie mogen enkel globale en anonieme gegevens bevatten.

d. Veiligheidsmaatregelen

27. De ICT- en organisatorische veiligheidsmaatregelen vermeld in de conformiteitsverklaringen volstaan om het risico op datalekken of oneigenlijk gebruik van de data te minimaliseren. Het document was niet 100% sluitend over het stockeren van gegevens op een harde schijf van de onderzoekers. Tenzij tijdelijk en de harde schijf versleuteld is, is het verboden om de gegevens te bewaren op de harde schijf.
28. De verantwoordelijke voor de verwerking en de Data Protection Officer zijn geïdentificeerd.
29. Enkel resultaten op geaggregeerd niveau zijn toegelaten.

30. De gepseudonimiseerde individuele gegevens mogen niet doorgegeven worden aan derden.

IV. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS

a. Verspreiding

31. De resultaten worden geaggregeerd voorgesteld. Op die manier kan worden voorkomen dat gegevens worden geïdentificeerd nadat de resultaten zijn gepubliceerd.
32. In kruistabellen worden de frequenties en proporties van cellen met minder dan 20 cases en 20 tot 49 cases niet precies weergegeven en mag een cel nooit meer dan 90% van het totaal aantal cases in die bepaalde rij of kolom bevatten. De gemiddelden zullen gebaseerd zijn op minstens 10 cases en de grootste bijdrager aan het gemiddelde mag niet meer dan 50% van het totaal zijn.
33. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.
34. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.
35. Tenminste twee weken vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan Statbel ter inzage voorleggen.

b. Controle

36. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel, te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
37. Op eenvoudig verzoek kan de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

c. Melding bij inbreuk op gegevens

38. Om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming moet de Onderzoek(st)er krachtens voorliggende beslissing elke inbreuk gepleegd op de aan hem/haar verstrekte gegevens melden aan Statbel.
39. De melding dient zonder uitstel te gebeuren, d.m.v. een e-mail gericht aan de Data Protection Officer van Statbel. In die melding zal alle gepaste en relevante informatie

moeten zijn vervat zodat Statbel inzake de betrokken inbreuk de nodige maatregelen kan treffen, waaronder een aantal technische maatregelen erop gericht de gegevens onbruikbaar te maken, het schatten van het risico op een nieuwe inbreuk, de kennisgeving aan de bevoegde instanties en aan de benadeelde personen, en voorts het instellen (binnen het te voeren nadere onderzoek naar de inbreuk) van een audit over de betrokken processen en verrichtingen.

40. Verder verbindt de Onderzoeker er zich toe zijn volle medewerking te zullen verlenen aan alle administratieve en/of burgerlijke procedurele handelingen die n.a.v. de betrokken schending van gegevens en van andere daarmee samenhangende feiten zullen worden ondernomen tegen de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

V. Advies van de Data Protection Officer

41. Om deze redenen verleent de Data Protection Officer van Statbel een gunstig advies, overeenkomstig de modaliteiten van deze beraadslaging, voor het leveren van gepseudonimiseerde gegevens van Demobel, Census, IPCAL en niet-belastbare inkomsten aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven.

OM DEZE REDENEN,

Verleent de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium de machtiging om de gevraagde gegevens aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen;

E. MEERSSEMAN

Data Protection Officer

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

P. MAUROY

Directeur-generaal a.i.